

BOSTÄLLEN OCH BOENDE I BONDFALLET, VÄSTERVÅLA

Studiens syfte och avgränsning

Syftet har varit att fastställa ägarlängder fram till sekelskiftet 1800/1900 för de fastigheter (hemman) i Bondfallet som är registrerade i Jordebok för Västmanland 1715 och att om möjligt koppla dessa till senare ägare, bl a de som redovisas i boken Svenska Gods och Gårdar i Västmanland, utg 1940 (Bd 37, s 1101-02). Eftersom hembygdsgården i Västervåla tidigare (fram till 1958) stått i Bondfallet lämnar studien bl a uppgifter om dess tidigare ägare (se vid Per Perssons hemman).

Före 1815 (tom hfl AI:6) anges i hfl inte någon beteckning för innehavaren av resp hemman. För perioden 1815-35 används beteckningen hemmansbrukare (hfl AI:7 och hfl AI:8) och från 1836 benämningen hemmansägare (hfl AI:9 till AI:16). Brukare och ägare är här likvärdiga

Framst under 1800-talets senare hälft befolkas Bondfallet, utöver ägarfamiljerna, av ett stort antalet hushåll (många tillfälliga), varav flera har någon anknytning till verksamheten vid Strömsholms kanal (skeppare, matrosar eller arbetare, troligen vid båtvarvet i Halvarsviken). Dessa hushåll har här inte redovisats. Hur dessa familjer har bott har inte kartlagts. Av hfl framgår, under vilket hemman de sorterat.

Egen anknytning till Bondfallet (genom min mor Viola Gustafsson, f 1910 i Fjärsmansgården, Prästtorpet) i rakt nedstigande led till dels Per Matsson (d 1690), vars son Anders Persson år 1700 gifte sig till halva Prästtorpet, dels skräddaren Olof Persson (d 1721), vars sondotter Brita Persdotter år 1730 gifte sig med Per Andersson, son till nyssnämnde Anders Persson.

Redovisning

Äldsta bebyggelse

Bondfallet har troligen fått sina första bosättningar kring sekelskiftet 1500/1600.

I uppbördslängden för Älvsborgs lösen 1571 (19 Dalarna, F 19.3-4, S 0356) saknas Bondfallet, vilket tyder på att området varit obott (eller i varje fall inte skattlagt).

Även i uppbörds-/mantalslängder för 2:a Älvsborgs lösen 1614/15 redovisas Bondfallet/Våla sn inom Dalarna (Västerbergslagen - Dalarna 1, 1,2 Terminen, S0302, se kort 6/12 resp 12/12). År 1614 redovisas två hushåll - Peder Eriksson (2 pers) samt som nybyggare Lars Persson (2 pers). År 1615 redovisas samma två hushåll med resp 1 person, nämligen Per Ersons och Lars Perssons hustrur. Troligen hör till Bondfallet även Daniel Andersson (2 pers) även om hans namn är infört under Dunshammar.

Vid biskop Johannes Rudbeckius visitation i Västervåla i februari 1628 gjordes en förteckning av byar och gårdar i Våla sn, varvid Bondfallet betecknas som skattehemman om 1/8 mtl med 3 grannar. Från samma år (samt 1640 resp 1691) finns bänklängder för kyrkan samt uppgifter om begravningsplatser på kyrkbacken, som ger uppgifter om bosättare i Bondfallet. Födelse-, vigsel- och begravningsuppgifter finns från 1628 till ca 1650, men saknas väsentligen för 1660- och 1670-talet (se Lia:1).

I 1648 års mantalslängd för kvarntull i Västervåla sn upptas under Bondfallet Maats (troligen Danielsson) och Anders Larsson (vardera 1 bonde) samt Anders Danielsson (2 söner, 2 döttrar, 1 svärdotter).

Med utgångspunkt från samtliga tillgängliga namnuppgifter enligt ovan (och senare dödboksuppgifter) är det troligen möjligt att ge en hypotetisk bild av bosättarna i Bondfallet och deras inbördes släktskap för 1600-talets första hälft.

Sekelskiftet 1600/1700

Vid sekelskiftet 1600/1700 omfattade byn Bondfallet 1/2 hemman/mantal (mtl). I Jordebok för Västmanland 1715 (och i mantalslängd för samma tid) är ägarna

- Johan Olsson 1/4 mtl (far Olof Persson) i det följande **A**
- Per Olsson 1/8 mtl (far skräddaren Olof Persson) i det följande **B**
- Per Persson 1/8 mtl (far Per Matsson) i det följande **C**

A- Johan Olssons hemman motsvaras vid 1800-talets slut av de fastigheter som i den sista husförhörslängden för Västervåla (hfl AI:16, Bondfallet från s 524) är upptagna som Bondfallet Nr 1, nämligen

- hemmansägaren Lars Erik Larsson 1078/12064 mtl; nu Ivar Öström, Bondfallet 1:22>1 (hfl AI:16, s 524)
 - “ Erik Ersson 32/12064 mtl; Johan Ekegrens änka o barn, nu ?? (“ s 525)
 - “ Johan Jansson 1/16 mtl, nu Bondfallet 1:13 (“ s 527)
 - “ Per Abrahamsson/Johan Norström 25/288 mtl, nu Bondfallet 1:10 >5 (“ s 529)
 - “ Gustaf Jansson 1/144 mtl Stacksvedet, nu Bondfallet 1:11 (“ s 530)
- Summan av mtl-andelarna ger 1/4 mtl. Stamfastighet var sannolikt nuvarande 1:22>1.

Av de ovanstående ägarna/innehavarna hade Johan Jansson samt Johan Norströms hustru Anna Matilda Persdotter släktskap (rakt nedstigande manligt eller kvinnligt) med Johan Olsson. De övriga innehavarna är inflyttade och uppvisar ingen släktanknytning.

De senare fastigheterna har förvärvats genom köp - Lars Erik Larssons 1889, Erik Erssons 1881 och Gustav Janssons ca 1877, de två senare genom avstyckning. L E Larsson var från Ramnäs, E Ersson från Hed sn samt Gustaf Jansson från Stabäck, bror till Johan Jansson (f 1835) på Isacson/Johanssons. Avstyckningen gjordes för Gustaf Jansson, som bebyggde och var boställets förste innehavare (uppg från Ivar Öström)(se vidare vid Johan Jansson, s 10).

Per Abrahamsson dog 1892 och svärsonen Johan Norström köpte vid 1900-talets början Leonard Brobergs fastighet (se vidare vid Per Olssons nedan) och sålde sin ovanstående fastighet till Ernst Lindgren i Finnbo. Denne avverkade skog och styckade av mark som tillfördes den fastighet som han köpt vid Bondfallsvägen (Söderkvists, 2:14>1). Efter Ernst Lindgrens köp av fastigheten Bondfallet 1:10 >5 (nu Björklunds) ägdes den en tid bl a av Lindgrens hustrus syster och hennes make, Hulda och August Karlsson från Nyhyttan i Karbenning (uppgifter från Ivar Öström).

Erik Erssons fastighets nuvarande beteckning har inte kunnat identifierats. Erik Ersson (f i Hed 1822-12-11) dog här 1897-09-29 och hustrun Anna Charlotta Lund (f i Hed 1823-05-12) flyttade år 1900 till sin dotter och måg i Sjönäs i Ängelsberg (dottern Johanna Sofia Eriksson, f 1856-09-21, gift m Lars Johan Johansson, inflyttad, f 1854-02-15 i Ryd (P) (AI:15, s 92, AI:16, s 52 och s 752/Sjönäs). Inget av deras barn har troligen bott där efter år 1900. Det förefaller troligt, att Erik Ersson och hustrun skaffat stället för sin ålderdom. Vem som därefter bebott denna fastighet är inte klarlagt.

Stället beboddes kortvarigt under 1899 av Augusta Westling (f 1861-12-07 u ä i Vretarna) och hennes barn. Hon var änka efter landbonden Johan Ekengren, troligen i Västanfors, varifrån hon kommit till Bondfallet 1899. Augusta Westling gifte sig 1899 med Gustaf Eriksson, f 1874-07-19, sonson till Erik Ersson. De bodde först med Gustafs föräldrar i Sörby, men flyttade 1900 till Höktorpet på Skrivargårdens ägor (hfl AI:16, s 469, 443).

Gustafs föräldrar Erik Ersson, f 1845-09-24 i Hed, gift 1869-10-25 m Wilhelmina Dalberg, f 1842-06-25, kom till Västervåla 1873 från Ramnäs/Virsbo och bodde först vid Österängen, Sörby (som ägare till 1/252 mtl) men flyttade 1886 därifrån till Sörby gård, där han blev arrendator under Engelsbergs bruk och fanns där alltjämt år 1900 (hfl 14a: s 32, 68a; AI:16, s 469). När sonen Gustaf föddes 1874 bodde de i Österängen (C:7).

Gustaf Eriksson var morfar till Sten Landqvist som nu bebor fastigheten Johannesberg i Bondfallet (nu 3:2, se Per Olssons nedan), och som lämnat uppgiften om sitt släktskap med Gustaf Eriksson och dennes ursprung från Österängen.

B och C- Per Olssons och Per Perssons hemman (vardera 1/8 mtl, tillsammans 1/4 mtl) motsvaras vid denna tid av de fastigheter, vilka då (1900) i husförhörslängderna alla var betecknade Bondfallet Nr 2 (AI:16, från s 532), nämligen

B- Per Olssons 1/8 mtl (nu betecknade 3:x)

- hemmansägaren Leonard Broberg 7/66 mtl - nu Bondfallet 3:7 (hfl AI:16, s 536)
- “ Per Andersson 5/528 mtl - nu Bondfallet 3:?? (“ s 537)
- “ Anders Viktor Lindgren 5/528 mtl - nu Bondfallet 3:8 (“ s 538)

Summan av mtl-andelarna ger 1/8 mtl. Stamfastighet var troligen nuvarande 3:7 (nuv ägare Bengtsson).

Av dessa ägare hade Per Anderssons hustru Carolina Jansdotter släktskap i rakt nedanstigande led med Per Olsson, liksom även dottern Carolina Vilhelmina Persdotter, gift med Anders Viktor Lindgren. För Leonard Broberg som var inflyttad saknas släktskap med Per Olsson, denna del av fastigheten har förvärvats genom köp omkring 1891(hfl AI:15, s 104).

Enligt uppgifter från Ivar Öström, inledde Leonard Broberg efter sitt förvärv av fastigheten (nu Bengtssons) process mot SJ med anledning av järnvägsbygget över hans mark. Han klarade inte av att bära kostnaderna för processen och tvingades sälja fastigheten, som då köptes exekutivt av Johan Norström. Norström sålde den sedan vidare till Anders Gustaf Andersson från Vretarna, vars dotter Annie Andersson 1923 gifte med Axel Vilhelm Jörgensen (se vidare nedan).

Johan Norström tillbringade sina sista år i den stuga som idag kallas Johannesberg med beteckning Bondfallet 3:2 (nuvarande ägare Sten Landqvist). Norström blev drygt 99 år gammal. Enligt Sten Landqvist byggdes huset av Johan Norström. Landqvist köpte stället 1976 - det hade då stått obebott i 34 år (dvs sedan Norströms död vid årsskiftet 1941/42).

Det är inte klarlagt var Per Olsson (d 1753) bodde och inte heller var Per Andersson (d 1925) bodde. Hemmanet styckades i slutet av 1800-talet i tre delar, troligen i samband med att en del av gården såldes till Leonard Broberg. Stamfastigheten kan ha varit den gård som Broberg köpte (nuvarande Bengtssons)

Det finns ingen lokal kunskap bevarad i Bondfallet som kan klarlägga var Per Andersson bodde i slutet av sitt liv. I den sista hfl AI:16,s 537 är han och hustrun redovisade som eget hushåll tillsammans med ogifta dottern Anna Matilda och hennes son Per Gustaf (f 1892), samt Pers ogifte son, matrosen Johan Bernhard Pettersson, f 1858-08-12 (C:5). Är Ängarna (Bondfallet 3:1?) ett alternativ eller en stuga som kanske fanns före Johan Norströms nybygge på nuvarande Bondfallet 3:2 (nu Sten Landqvists ställe) eller Erikslund (nuvarande Bondfallet 3:3)?

För fastigheten Erikslund (nu Bondfallet 3:3 med innehavare Sören Gustavsson) finns vid sekelskiftet inte någon mantalsuppgift och gården var då inte avstyckad från stamfastigheten. Innehavare var Per Erik Eriksson, f 1860-02-16, ogift samt hans föräldrar Erik Jonsson och Margareta Elisabet Persdotter alla födda i Ramnäs. Föräldrarna kom från Ramnäs 1875 till Västanberg och via Folkhyttan (1880) till Bondfallet 1881 (AI:14a, s 24, AI:14b, s 223, AI:15, s 105 och AI:16, s 539). Enligt uppgift från Hjördis Gustafsson i Ängelsberg, köpte Rickard Gustafsson (Hjördis makes farbror, f 1878-02-06 i Ramnäs) stället av sin far Per (efternamnet ej känt). Fadern hette enligt födelsenotisen Per Johan Gustafsson i Skraddartorp i Ramnäs. Hur denne kommit över stället i Bondfallet är inte klarlagt, någon förbindelse med Per Erik Eriksson eller någon av ättlingarna till Per Olsson har inte påträffats. Stället har senare ägts av Klas Evald Gustafsson. Enligt Ivar Öström har det ursprungliga stället utökats med mark, avstyckad från Bondfallet 3:7 (lastbilsdepån m m). I Erikslund bodde under 1940-talets första hälft min kusin Gerda Larsson med maken Olle Larsson.

C- Per Persson 1/8 mtl (nu betecknade 2:x)

- hemmansägaren Erik Larsson Elander 16/2384 mtl - nu Bondfallet 2:11 (hfl AI:16, s 532)
- " Anders Eriksson 1/16 mtl - nu Bondfallet 2:12 (" s 533)
- " Anders Gustaf Andersson 133/2384 mtl - nu Bondfallet 2:14>1 (" s 534)

Summan av mtl-andelarna ger 1/8 mtl. Stamfastighet var troligen nuvarande 2:12, men kan möjligen också ha varit 2:11, dvs den äldre stuga som föregick nuvarande hus (kallat "Gula Backa"), uppfört på 1940-talet. Denna stuga har enligt Hjördis Gustafsson kallats Backa. Hela hemmanet har tydligen kallats Backa, med Stora Backa (nr 2:12) och Lilla Backa (nr 2:14, enligt uppgift från Åke Söderqvist). Hembygdsgården kommer från Stora Backa.

Av ovanstående ägare hade Anders Gustaf Anderssons hustru Augusta Wåhlgren släktskap i rakt nedstigande led med Per Persson. Anders Erikssons hustru Anna Amalia Pettersson hade en mycket avlägsen anknytning (via hennes rötter i Prästtorpet) till Per Perssons släkt. Fastigheten hade dock förvärvats genom köp (Anna Amalias far Per Andersson i Prästtorpet). Erik Larsson Elander har ingen släktskapsanknytning, liksom inte heller hans företrädare Johan Ersson, som tydligen förvärvat denna del av fastigheten genom köp efter 1873, sedan ägaren Johan Wåhlgren avflyttat till Väserfärnebo.

Hemmanet delades 1770 mellan två syskon i två lika stora delar (vardera 1/16 mtl, se vidare nedan). Nuvarande Bondfallet 2:11 och 2:14 utgör tillsammans den ena delen, varav 2:11 troligen avstyckats efter 1873.

På Anders Gustaf Anderssons fastighet (2:14) fanns möjligen redan vid sekelskiftet 1800/1900 två stugor, som motsvaras av de nuvarande Bondfallet nr 2:14>1 (Söderqvists) och Bondfallet nr 2:4 som under 1900-talet beboddes av AG Anderssons son August Andersson (Lång-August) fram till hans död 1966 (se vidare nedan).

På det ursprungliga hemmanet ligger även den stuga, i dag kallad Eriksberg (Bondfallet nr 2:5) som under 1900-

talets första hälft beboddes av hjälpskogvaktaren Per Axel Larsson, f i Engelsberg 1882-02-13, d 1946-05-27 och hustrun Anna Larsson, f i Engelsberg 1881-03-11. Per Axel kallades "Bleck-Lasse". Denna fastighet var inte avstyckad vid sekelskiftet 1800/1900. Möjligen har stugan byggts först under 1900-talet.

Ägarlängder och bosättare (ägare i fetstil)

Sammanställningen bygger på de uppgifter, som återfinns i husförhörlängder och övrigt kyrkoboksmaterial. Endast bosättare med ägaranknytning har medtagits.

A - Johan Olssons hemman, mtl 1/4

Enligt boken Svenska Gods och gårdar, bd 37, s 1101 uppfördes manbyggnaden redan omkring 1637 och är således det äldsta bevarade bostadshuset i Bondfallet. Vem som uppfört huset är inte klarlagt.

1600-talet

Olof Persson, troligen bergsman, f ca 1620, d 1704-11-22 (F1, s 11). Se även F:2 vid Johan Olsson.

- gift 1:o m Margareta Tidiksdotter från Hästbäck, Karbenings sn, d före 1680-10, far troligen bergsman Tidik Eriksson i Hästbäck (barn se nedan)

- gift 2:o 1680-10-17 m Margareta Engliksdotter, f 1631 i Långgärdet, V Våla, d 1698-07-02, dotter till Englik Ersson o Margareta Andersdotter i Långgärdet. Tidigare gift med smeden Holsten Johansson . (inga barn med Olof Persson, F:1, s 7)

Barn: med Margareta Tidiksdotter 10 barn, av vilka 2 söner o 2 döttrar efterlevde:

- Brita Olofsdotter, f 1651, d 1735 i Västansjö, V Våla, hustru till Hans Olsson i Västansjö, gift ca 1671, änka i 23 år (F:1, s 55)

- Anna Olofsdotter, f 1655, d 1710-04-10 i Sörby, V Våla, gift med bonden Per Olsson i Sörby (F:1, s 35)

- Johan Olsson, (1660-1749) (se nedan)

- Erik Olsson, f ca 1664, d 1715-01-16 (51 år); kallas vid sin död "fattig allmosegubbe", gift med Margareta Persdotter från Östsura (F:1, s 19)

1700-talet

Johan Olsson, hemmansägare, fjärdingsman, f 1660, d 1749-03-04 (F:2)

- gift 1:o 1685-09-27 (AI:1, s 44) m Margareta Matsdotter från Folkärna, f ca 1663, d 1698-02-03 (35 år, gift i 12 ½ år) (F:1, s 5). I makens dödsnotis kallas hon (felaktigt) Margareta Ersdotter från Dunshammar. 7 barn av vilka 2 döttrar efterlevde henne. I dottern Margareta Jansdotters dödsnotis kallas hennes mor (felaktigt) Sara Jönsdotter från Dunshammar

Barn:

- Margareta Jansdotter, f 1687, d 1753-01-15, gift 1715 el 1718 med Johan Larsson i Hedbo, Västerfärnebo sn, f 1685-05-03, d 1746-12-27 (Vfbo F:2)

- gift 2:o 1698-07-31 m Sara Larsdotter från Sörby, f ca 1668, d 1716-03-02 (48 år, gift vid 30 års ålder, gift i 17 ½ år), dotter till Lars Danielsson o Brita Bengtsdotter i Sörby (barn se nedan)

- gift 3:o m Anna Persdotter (AI:3, s 25) från Hälsingtorpet i Skultuna sn (inga barn med Johan Olsson)

Barn: med Sara Larsdotter, 6 söner o 2 döttrar, följande identifierade

- Olof Jansson, f 1698-10-02, d före 1703

- Lars Jansson, (1701-1780) (se nedan)

- Olof Jansson, f 1703-04-02

- Sara Jansdotter, f 1706-10-02

- Per Jansson, f 1711-10-22, d 1717-07-26

- Isac Jansson, f 1713-02-27, d 177801-26 i Gunnilbo sn (Gbo F:1), gift m Kerstin Matsdotter f 1716-09-24; de avflyttade till Västansjö i Gunnilbo sn 1766 (V Våla AI:3, s 160; Gbo AI:4, s 46, AI:5b, s 75), 8 barn, varav son tog över som bonde efter fadern

Lars Jansson hemmansägare, f 1701-02-12 (C:1), d 1780-03-10 (F:3)

- gift m Anna Olsdotter f 1701-04-19, d 1785-05-06 (F:3), dotter till Olof Larsson i Skommarbo.

Barn: 5 söner, 3 döttrar, av vilka 2 söner o 1 dotter levde 1785

- Jan Larsson (1729-1812) (se nedan)

- Olof Larsson, f 1732-05-25 (C:3, s 44), gift m Anna Olsdotter, f 1722. De hade två döttrar, Stina Olsdotter, f 1761-08-08 (C:1, 80) och Greta Olsdotter, f 1764-12-12 (C:1, 89), avflyttad till Karbenning 1760. Olofs Larssons familj finns kvar på gården till ca 1780; han har troligen avlidit före 1785. Saknade manlig arvinge.

- Hans Larsson (1742-1809) (se nedan)

Jan Larsson hemmansägare, f 1729-10-29, d 1812-07-09 (F:3) hos sonen Isac Jansson.

Han står, trots att han är äldst, som nr 2 i hfl, medan den yngre brodern Hans Larsson står före, troligen i egenskap av husbonde. De har troligen ägt och brukat gården tillsammans en tid, innan Jan Larsson uppförde en egen bostad (se nedan)

- gift 1:o 1755-10-12 m Kerstin Olsdotter, f 1731-10-29 (C:1, 27), d 1788-01-26 (F:13, 30); dotter till sockenskräddaren Olof Andersson i Skommarbo, V Våla (barn se nedan)

- gift 2:o 1789-06-21 med Cajsa Jansdotter, f 1753-06-02 i Sörby (C:1), d 1794-05-25 i barnsäng. Dotter till Johan Hansson o Kerstin Engliksdotter i Sörby.

Barn: med Kerstin Olsdotter, 4 söner, 3 döttrar, av vilka 3 söner o 1 dotter efterlevde henne

- Jan Jansson (1760-1794) (se nedan)

- Mats Jansson, f 1767-10-09

- Isac Jansson, f 1771-03-20 (se nedan- A:2 Isacssons/Johanssonsgården) tvilling (C:1, 108)

- Sara Jansdotter, f 1771-03-20, tvilling (C:1, 108), till Karbenning 1795

- Anna Jansdotter, f 1775-08-30 (C:1)

Barn med Cajsa Jansdotter, 2 döttrar

- Kristina Jansdotter, f 1790-06-09 (C:2, 51)

- Katarina Jansdotter, f 1794-05-17 (C:2, 58) modern död därvid

Hans Larsson hemmansägare, f 1742-06-09, d 1809-03-21 (F:3), gemensamt med brodern Jan Larsson.

- gift 1784-11-23 med Cajsa Larsdotter, f 1753 i Kårbo, Västerfärnebo sn, d 1830-03-28 (F:4 a)

Barn: 1 dotter

- Anna Hansdotter (1786-1829) (se nedan)

Jan Jansson, f 1760-07-15, d 1794-11-16, drunknad "under isen på Grillsjön, när han om aftonen skulle gå hem från sin kolning" (F:3, 43)

- gift 1785-05-29 med Anna Matsdotter, f 1765-02-11 i Karbenning

Barn:

- Johan Jansson, f 1785-10-01 (C:2, 41)

Bosatt på gården från ca 1780 är även sockenskräddaren Johan Olsson, f 1740-11-01 i Skommarbo, son till sockenskräddaren Olof Andersson i Skommarbo, bror till Jan Larssons hustru Kerstin Olsdotter och således sväger till Jan Larsson. Johan Olsson dog 1786-04-30 geom drunkning i Åmänningen.

Johan Olsson var gift med Greta Ersdotter, f 1749-12-07 i Hedkärra, Västanfors sn, d 1833-01-17 i Bondfallet.

Barn: Jan Jansson, f 1779-09-20, avflyttad till Västanberg 1799.

Efter Johan Olssons död gifte Greta Ersdotter om sig med bonden (hemmansbrukaren) Olof Jansson, f 1752-12-06 i Bondfallet, d 1841-03-07, son till sockenskomakaren Jan Jansson och Karin Olofsdotter i Bondfallet. Jan Jansson, född 1727 i Skommarbo, drunknade under isen i Åmänningen 1806-12-07.

Barn : Olof Jansson o Greta Ersdotter fick 3 barn av vilka endast dottern Greta Olsdotter överlevde båda föräldrarna

- Erik Olsson Wåhlberg, f 1792-05-09, beväringsskarl nr 226, kommenderad i fält 1814-03-03, död i Norge 1814 (se hfl AI:6, s 48 - ingen begravningsnotis i V Våla Db)
- Greta Olsdotter, f 1789-02-26 (C:2), d 1833, gift 1812-10-08 m Jan Jansson, f 1789-03-12 i Karbenning
Barn: 2 söner, 3 döttrar (varav 2 , Sara Greta o Christina dog i spädbarnsåldern)
 - Johan Jansson, f 1814-02-17, övergångsvis husbonde 1841-1843, därefter avflyttad till Fläckebo (se nedan)
 - Anders Jansson, f 1821-10-12 (C:3), avflyttad till Fågelmossen vid Ramnäs bruk
 - Christina Jansdotter, f 1827-02-28 (C:3), gift med Per Abrahamsson (se nedan)

Olof Jansson och Greta Ersdotter avflyttade till Västerfärnebo 1805-04-09, men återvände till Bondfallet, där de dog hos dottern Greta Olsdotter år 1841 resp 1833. _____

1800-talet

Vid sekelskiftet 1700/1800 påbörjas troligen den första delningen av gården, då Jan Larsson och sonen Isac Jansson flyttar till ny bostad, den gård som i början av 1900-talet benämndes "Johanssons". Enligt boken Gods och gårdar, s 1102 uppfördes mangårdsbyggnaden år 1800. Fastigheten betecknas idag Bondfallet 1:13. I hfl AI:6, s 46 anges Jan Larsson, som bor med döttrarna ifrån sitt 2:a gifte (Kristina och Katarina Jansdotter) vara "husbonde" . Först efter hans död har troligen sonen Isac helt tagit över gården (hfl AI:7, s 30)

Anledningen till delningen är troligen att det nu kommit in en ny ägare i den gamla gården. Jan Larssons son Jan Jansson (f 1760) hade dött bara 34 år gammal 1794 och brodern Hans Larsson hade bara dottern Anna. Successionen på fädernegården löstes genom att Anna Hansdotter, som då bara var 17 år gammal, år 1803 gifte sig med med den 13 år äldre Abraham Andersson från Sörby. Vid mitten av 1800-talet delas gården ännu en gång mellan Abraham Anderssons två söner, Anders och Per Abrahamsson.

I det följande redovisas ägarlängder/boende för resp gård för sig, dvs Johan Olsson-gården (i dag Ivar Öströms gård) resp Isacssons/Johanssons-gården.

A:1 Johan Olsson-gården

1785-1795 - AI:4, s 48 (2:a delen)
1795-1804 - AI:5, s 34 (Hans Larsson), s 37 (Olof Jansson)
1805-1814 - AI:6, s 45 (Abrah Andersson), s 48 (Olof Jansson)
1815-1824 - AI:7, s 29 ("), s 30 (Jan Jansson)
1825-1834 - AI:8, s 34 ("), s 36 (")
1835-1844 - AI:9, s 45 (Anders Abrahamsson), s 47 (Johan Jansson)
1845-1852 - AI:10, s 50 ("), s 54 (Per Abrahamsson)
1852-1861 - AI:11, s 66 ("), s 70 (")
1862-1871 - AI:12, s 69 ("), s 73 (")
1872-1876 - AI:13, s 81 ("), s 83 (")
1877-1886 - AI:14a, s 90("), s 94 (")
1887-1898 - AI:15, s 90 (Lars Erik Larsson), s 91 (Anders Abrahamsson)
1897-1900 - AI:16, s 524 ("), s 529 (Johan Norström)

Abraham Andersson hemmansbrukare/ägare, f 1773-08-09 i Sörby, son till Anders Persson o Brita Persdotter i Sörby (C:1), d 1833-09-08(F:4a)

- gift 1803-10-27 m **Anna Hansdotter**, f 1786-04-03, d 1829-08-09 (F:4a)

Barn: 2 söner o 2 döttrar

- Anders Abrahamsson (1810-1898) (se nedan)
- Anna Cajsa Abrahamsdotter, f 1814-05-03, d 1831-11-17 (F:4a)
- Per Abrahamsson (1819- 1892) (se nedan)
- Britta Stina Abrahamsdotter, f 1828-04-18, d 1829-06-11 (F:4a)

Abraham Anderssons två söner Anders och Per Abrahamsson ägde efter faderns död varsin halva av gården .
Från mitten av 1800-talet (se hfl AI:14a, s 90) har mindre delar avstyckats.

Anders Abrahamsson hemmansägare, kyrkvärd, husbonde från 1832-10-01 till 1841. Född 1810-10-19 (C:2), d 1898-08-31(Vålabor)

- gift 1832-03-23 m Anna Larsdotter, f 1809-11-03 i Sör Västansjö, V Våla, d 1877-05-21 (F:6). Hon var dotter till Lars Olsson o Brita Andersdotter i Sör Västansjö (C:2)

Barn: 1 son

- Anders Gustaf, f 1836-03-27. Han dog ogift i Sörby 1892-06-25 (F:6, 104)

Anders Abrahamsson var husbonde till 1841 då ansvaret (oklart varför) tillfälligt övertogs av drängen Johan Jansson (f 1814, se ovan)

Johan Jansson, husbonde från 1841 till 1843-12-04, då han återgick till drängsysslan, efter att Per Abrahamsson blivit husbonde. Johan Jansson, f 1814 var son till Greta Olsdotter (f 1789) och Jan Jansson (1789), från Karbenning (se ovan). Johan Jansson gifte sig 1845-02-01 med Stina Söderberg, f 1805-08-02 i Sura sn, som från tidigare gifte hade sonen Johan Lundberg, f 1840-09-12. Familjen avflyttade till Tillingarna i Fäckebo 1845-03-12.

Anders Abrahamsson bodde kvar på gården - efter hustruns död 1877 med hushållerskan Anna Charlotta Östling, f 1846-09-17 i V Våla och hennes oäkta dotter Emma Charlotta Andersson, f 1867-05-08. De flyttade 1887 till Sörby (AI:15, s 66) och 1894 till Banstugan i Sörby (saknas där, se AI:16, s 100).

Per Abrahamsson hemmansägare, född 1819-07-17, d 1892-03-10 (F:6, 102), husbonde från 1843-12-04 till 1889

- gift 1843-12-04 m Christina Jansdotter, f 1827-02-28, d 1905-10-28, dotter till Greta Olsdotter (f 1789) och Jan Jansson från Karbenning (f 1789) (se ovan)

Barn: 1 dotter

- Anna Matilda Persdotter, (1859-1941), gift med Johan Norström (1852-1941)(se nedan)

Johan Olsson-gården såldes 1889 (enl Gods och gårdar) till skepparen Lars Erik Larsson från Ramnäs. Enligt Ivar Öström var säljaren Per Abrahamsson, men den halva som såldes, med det gamla boningshuset, bör ha varit Anders Abrahamssons halva, eftersom Per Abrahamsson finns kvar, men bosatt på nytt ställe. Per Abrahamsson betecknas redan i hfl AI:14a (1877-92), s 94 som "fördelsman" och delar då hushåll med - förutom hustrun och dennas far (Jan Jansson) - dottern Anna Matilda och hennes make Johan Norström och deras barn. Det är inte möjligt att utifrån husförhörslängderna läsa ut när i tiden Per Anderssons/Norströms hus har byggts (det finns inte med i Gods o Gårdar).

Johan Norström hemmansägare, f 1852-08-06 i Ramnäs sn, d 1941-12-25

- gift 1877-04-02 med

Anna Matilda Persdotter f 1859-12-10, d 1941-01-25

Barn:

- Frida Matilda, f 1881-09-22
- Anna Matilda, f 1885-08-17
- Johan Bernhard, f 1891-04-20, d 1962-08-05
- Johanna Matilda, f 1898-06-04

Lars Erik Larsson hemmansägare från 1889-06-04 (hfl AI:15, s 90), f 1838-09-20 i Ramnäs, d 1909-05-07 (Vålabor)

Gift i Ramnäs 1865-11-25 med Christina Catharina Öman, f 1848-05-14, d 1828-12-18

Barn:

- Charlotta Christina Larsson, (1866- 1930)f i Ramnäs
- Josefina Carolina Larsson, f 1869-11-15 “
- Paulina Erika Larsson, f 1876-04-09, “ d 1899-11-25
- Selma Matilda Larsson, f 1880-11-27, “ d 1906-05-18
 - Edit Matilda, f 1900-05-18 V Våla (Selmas dotter oä)
- Signe Emilia Larsson, f 1884-07-26, i Ramnäs
- Agnes Eugenia Larsson, f 1886-07-22, i Ramnäs, d 1915-08-11

Josefina Carolina gifte sig med skepparen Gustaf Alfred Olsson, f 1869-08-16 i Ramnäs. De flyttade 1894 till Gustaf Alfreds far hemmansägaren, skepparen Per Gustaf Olsson i Skommarbo med barnen Erik Gustaf, f 1893-02-16 och Erika Josefina, f 1864-06-08

År 1906 övertogs gården av Lars Erik Larssons dotter Charlotta Christina Larsson, gift med Johan Otto Öström från Halvarsviken/Prästtorpet .

Johan Otto Öström hemmansägare, f 1862-08-07 i Prästtorpet, V Våla, d 1940-04-05

- gift 1890-12-30 med **Charlotta Christina Larsdotter**, 1866-06-17 i Ramnäs, d 1930-09-29

Barn:

- Johan Emil , f 1892-11-04, d 19
- Otto Severin f 1895-10-02, d 19

Johan Emil Öström hemmansägare övertog gården efter föräldrarna 1918

- gift 1918 med Ida Augusta Östling

Barn:

- Kerstin
- Sigrid
- Stig
- Bengt
- Gertrud
- Ivar

Ivar Öström nuvarande ägare, bosatt tillsammans med systemen **Sigrid**

A:2 Isacssons/Johansson -gården

1795-1804 - hfl AI:5, s 35
1805-1814 - hfl AI:6, s 46
1815-1824 - hfl AI:7, s 30
1825-1834 - hfl AI:8, s 35
1835-1844 - hfl AI:9, s 46
1845-1852 - hfl AI:10, 52
1852-1861 - hfl AI:11, s 68
1862-1871 - hfl AI:12, s 71
1872-1876 - hfl AI:13, s 82
1877-1886 - hfl AI:14a, s 92
1887-1898 - hfl AI:15, s 94
1897-1900 - hfl AI:16, s 527

Isac Jansson, f 1771-03-20, hemmansbrukare/ägare, d troligen i Västerfärnebo, dit han och hustrun flyttade efter sonen Johan Isacssons död 1846.

-gift 1797-06-27 med Britta Andersdotter, f 1775-12-26, dotter till bonden Anders Persson o Britta Persdotter i Sörby (C:2), d troligen i Västerfärnebo

Barn:

- Stina Isacsdotter, f 1801-03-11 i Sörby (C:3), gift 1818-03-22 med Lars Ersson Grönlund, f 1796-04-21 i Finbo, V Våla, de fick i Finbo sonen Johan Eriksson, f 1818-08-19 (C:3), familjen flyttade 1822-03-14 till Ramnäs. Lars Ersson Grönlund var son till bonden Erik Larsson o Stina Jansdotter i Finbo.

- Johan Isacsson (1801 - 1846) (se nedan)

- Brita Isacsdotter, f 1803-06-28 (C:3), gift 1824-10-17 m Anders Andersson i Skrivargården, V Våla, f 1799-06-18

- Anna Isacsdotter, f 1811-07-01 (C:3)

Isac Jansson (f 1771) och hustrun Brita Andersdotter (f 1775) är antecknade "till fördel 1835" (AI:8, s 35), varefter sonen Johan Isacsson (f 1801) blir husbonde.

Enligt boken Gods och gårdar, s 1102 visar köpehandlingar, att Isac Jansson sålde gården till sonen Johan Isacsson 1827-03-05 och att gården 1857-07-01 därefter övergick till Johan Isacssons dotter Carolina Johansdotter, gift med Johan Jansson. Dessa brukade gården till 1908-05-04, då deras son Johan Johansson, f 1884 tog över.

Johan Isacsson, hemmansägare, f 1801-03-11, d 1846-03-01 (F:4b)

- gift 1827-10-04 med Anna Andersdotter, f 1809-09-09 i Örbäck, Karbenings sn, d 1858-05-04

Barn: 4 barn

- Johan Eric Johansson, f 1829-01-17 (C:3), d 1837-06-20

- Anders Gustaf Johansson, f 1833-02-10 (C:3)

- Anna Stina Johansdotter, f 1835-10-03 (C:3)

- Carolina Johansdotter, (1838-1908) (se nedan)

Efter Johan Isacssons död 1846 gifte änkan Anna Andersdotter om sig 1851-03-07 med

Lars Andersson, hemmansägare, f 1817-02-20 i Skinnskatteberg, d 1859-12-14 (han satt i fängelse 4 mån för stöld under 1858). Även om han kallas hemmansägare, var han det troligen endast till gagnet. Anna Andersdotter och Lars Andersson fick inga barn.

Under Lars Anderssons tid som husbonde gifte sig Johan Isacssons/Anna Andersdotters tre barn

- Anna Stina Johansdotter, gift 1855-10-26 med soldat PG Bark i Bastmora, Västanfors sn och avflyttar dit 1855-11-06.

- Anders Gustaf Johansson /Westerberg, gift 1858-09-17 med Katarina Wåhlgren, f 1828-05-23 i Bondfallet (se nedan under avsnitt C:2). De avflyttar tillfälligt 1858-10-30 till Gunnarsskär i Torshälla fsl, med dottern Erika Kristina, f 1858-10-18 i Bondfallet (C:5), återkommer till Bondfallet 1866 och är där redovisade under Johan Wåhlgrens gård (hfl AI:12, s 77). Från 1876 till 1892 är Anders Gustav antecknad som "förrymd" men har till slut spårats till Åshammar i Ovansjö sn, dit familjen avflyttar 1892 (AI:13, s 87; AI:14a, s 93, 101; AI:15, s 96).

- **Carolina Johansdotter**, f 1838-05-03 (C:3), d 1908-05-24

- gift 1:o 1857-10-09 med Erik Jansson Westling, (1830- 1866) (se nedan)

- gift 2:o 1867-04-22 med Johan Jansson (1835-1923) (se nedan)

Redan före Lars Anderssons död 1859 övertogs gården av Carolina och hennes förste make

Erik Jansson Westling, hemmansägare från giftermålet 1857, f 1830-11-19 i Västanfors, d 1866-02-20 i Bondfallet. Han var son till landbonden Jan Adamsson, f 1809-12-14 i Västanfors, bosatt i Gammelby, Ramnäs sn, d 1865-05-17 hos sonen i Bondfallet.

Barn: med Erik Westling fick Carolina Johansdotter 3 söner

- Johan Teodor Eriksson Westling, f 1858-11-09 (C:5)
- Carl Otto Eriksson Westling, f 1860-09-25 (C:5), d 1860-11-28
- Knut Albert Eriksson Westling, f 1863-01-13 (C:3)

Efter Erik Westlings död 1866 gifte Carolina Johansdotter 1867-04-22 om sig med

Johan Jansson, hemmansägare från giftermålet 1867, f 1835-07-09 i Västerfärnebo (ej återfunnen i Färnebo dopbok), d 1923-01-26. Han var son till masmästaren Johan Persson, f 1800-09-02 i Åvestbo, Västanfors sn, gift 1829 m Stina Persdotter, f 1809-10-09 i Västanfors. De kom 1844 till Stabäck från Bjursjön i Västerfärnebo, där sonen Johan troligen var född. Den yngre sonen Gustaf Jansson var född 1847 i Stabäck (se ovan om Stacksvedet).

Barn:

- Emma Carolina Johansdotter, f 1868-10-29
- Johan Johansson 1884-1942 (se nedan)

Johan Johansson, hemmansägare från maj 1908, f 1884-05-13 i Bondfallet, d 1942-05-26

- gift 1908 m Hulda Hansson/Johansson, f 1891-01-03 i Prästtorpet, d 1932-07-07. Hon var dotter till Hans Hansson o Hilma Hansson (född Eriksson). Av födelseuppgiften (C:8, 157) framgår att Hulda var född oäkta av hemmansägardottern Hilma Carolina Eriksson i Prästtorpet och att hemmansägarsonen Hans Hansson vid Ramnäs Bruk erkänt sig som barnets far.

Barn:

- Svea Johansson, gift Magnusson, f 1909, d 2002-06-24

B - Per Olssons hemman, mtl 1/8

1690-1707 - hfl AI:1, s 11, 30, 41
1743-1764 - hfl AI:2, s 26, 54, 81, 108, 138, 161
1753-1784 - hfl AI:3, s 7, 46, 91, 162
1775-1794 - hfl AI:4, s 39, 53 (del 2)
1795-1804 - hfl AI:5, s 40
1805-1814 - hfl AI:6, s 51
1815-1824 - hfl AI:7, 34
1825-1834 - hfl AI:8, s 39
1835-1844 - hfl AI:9, s 51
1845-1854 - hfl AI:10, s 59
1852-1862 - hfl AI:11, 76
1862-1871 - hfl AI:12, s 79
1870-1876 - hfl AI:13, s 89
1877-1886 - hfl AI:14a, s 102
1887-1898 - hfl AI:15, s 105
1897-1900 - hfl AI:16, s 536-538

Detta hemman är oskiftat 1/8 mtl fram till 1891 då det styckas i tre delar. Det ärvs på manslinjen till 1852, därefter på kvinnolinjen i två generationer.

1600-talet

Olof Persson skräddare, f 1639-08-04 i Ålsvarta, Västerfärnebo sn, son till Per Jönsson och Karin Samueldotter, d i Bondfallet 1721-04-09 (F:1, s 31).

- gift ca 1675 med Anna Larsdotter från Sörby, Västervåla, sannolikt dotter till Lars Danielsson i Sörby (födelse- och dödsnotis saknas). Sörby anges i makens dödsnotis.

Barn: 9 söner o 2 döttrar, av vilka 4 söner och 2 döttrar efterlevde fadern

- Per Olsson (1680-1753)

- Brita Olsdotter, f 1682-11-16, d 1754-07-14, gift 1707-09-29 med Jan Andersson i Bodarna, f 1682-05-11, d 1731-12-16, bror till Per Olssons hustru Margareta Andersdotter (se nedan)

1700-talet

Per Olsson bonde, sockenman, f 1680-11-27, d 1753-07-02 (F:2, s 102)

-gift 1707-09-29 m Margareta Andersdotter, f 1677-12-15 i Bodarna, V Våla, dotter till Anders Nilsson o Brita Ersdotter, d 1753-02-04 (F:2, s 101)

Barn: 4 barn, av vilka 1 son o 1 dotter efterlevde föräldrarna

- Brita Persdotter, f 1710-12-21, d 1783-02-27 i Prästtorpet, V Våla, gift 1730-09-29 (C:1, s 126) med Per Andersson i Prästtorpet, f 1701, d 1754, son till Anders Persson o Anna Jansdotter

- Per Persson (1714-1793)

Per Persson hemmansägare, f 1714-01-03 (AI:1, s 80), d 1793-09-26 (F:3)

- Gift 1:o 1730-09-29 m Kerstin Andersdotter från Prästtorpet, f 1704-05-06 (AI:1, s 73), d 1765-11-28, dotter till Anders Persson o Anna Jansdotter. Per gifte sig knappt 17 år gammal. Kerstin var syster till Per Andersson i Prästtorpet

Barn: 6 söner o 2 döttrar, av vilka 1 son o 1 dotter efterlevde båda föräldrarna

- Johan Persson, (1740-1818)

- Mats Persson, f 1743-02-01 (C:1)

- Anna Persdotter, f 1746-05-19, avflyttad till Norberg 1771

- gift 2:o 1768-10-02 m Anna Larsdotter, f 1715-12-12 i Skommarbo, V Våla, d 1796-04-03 (F:3), dotter till Lars Persson i Skommarbo. Hon hade tidigare varit gift med Erik Ersson i Skrivargården, V Våla. Med Per Persson inga barn.

Johan Persson hemmansbrukare/ägare, f 1740-05-24 (C:1), d 1818-04-03

- Gift 1:o 1763-09-25 m Kerstin Larsdotter, f 1743-09-29 i Sör Västansjö, V Våla, d 1795-03-16, dotter till "unge" Lars Olsson i Sör Västansjö

Barn: 3 söner o 5 döttrar, av vilka 2 söner o 1 dotter efterlevde båda föräldrarna

- Mats Jansson (1775-1833)

- Per Jansson, f 1784-01-08 (C:2)

- Sara Jansdotter, f 1780-08-09 (C:2), gift 1801-10-13 m Anders Andersson, f 1770-09-27 i Dunshammar, son till Anders Andersson, f 1748-07-23 o Aina Olsdotter, f 1744-03-31 i Ennora, V Våla. Sara och Anders flyttade till Svedvi sn 1804-04-27

- gift 2:o 1796-03-04 m Brita Ersdotter, f 1743-04-15 i Skrivargården, V Våla i hennes andra gifte. Med Johan Persson inga barn.

1800-talet

Mats Jansson hemmansbrukare/ägare, f 1775-12-26, d 1833-08-10

- gift 1803-10-06 m Christina Persdotter f 1780-07-23 i Vretarna, V Våla, d 1857-04-03, dotter till bonden Per Olsson o Brigitta Persdotter i Vretarna

Barn: 2 söner o 2 döttrar

- Stina Matsdotter, f 1806-06-04, gift 1828-10-03 mjölnaren Hans Öström i Västerfärnebo, d ca 1845 i Avesta (F:4a, s 112, moderns)
- Johan Matsson, (1809-1855)
- Brita Matsdotter, f 1811-10-19, gift i Gnarp, Ramnäs sn, d ca 1849 (F:4a, s 112, moderns)
- Petter Matsson, f 1817-05-07 (hade bara 1 arm "oförmögen till arbete" (AI:9)

Johan Matsson hemmansägare, f 1809-03-03, d 1855-02-26, kallad "unge"

- gift 1836-05-23 m Brita Jansdotter f 1820-02-14 i Trehörningen (även Godkärra anges), Västanfprs sn, d 1850-09-02 (F:4a), dotter till Jan Abrahamsson, f 1793-04-08 i Trehörning, d 1863-31-03 i Bondfallet och Brita Larsdotter, f 1793-07-15 i Trehörning, d 1856-01-29 i Bondfall. Föräldrarna flyttade till dottern o mågen i Bondfallet när hon gifte sig där.

Barn: 2 döttrar

- Johanna Jansdotter, f 1837-11-27, d 1839-10-25
- Carolina Jansdotter, (1841-1910)

Carolina Jansdotter f 1841-07-12 (C:3), d 1910-02-06

- gift 1857-10-23 med

Per Andersson hemmansägare, kyrkvärd, f 1835-10-01 i Vretarna, d 1925-03-25, son till hemmansägaren Anders Olsson o Greta Persdotter i Vretarna.

Barn:

- Johan Bernhard, f 1858-08-12
- Carolina Vilhelmina, (1861- 1937)
- Anna Matilda, f 1868-10-03, tvilling (C:6, 46),
 - Per Gustaf, f 1892-10-28 Anna Matildas o ä barn (uppgift om fader saknas)
- Augusta Charlotta, f 1868-10-03, tvilling, d 1872-04-21 (i Db F:5, 44 anges felaktigt födelsedatum 1871-03-25)

Troligen från 1891 (hfl AI:15, 1887-1898 s 104 samt AI:16, 1897-1900 s 536-538) är hemmanet delat i tre brukningsdelar, som tillsammans bildar tidigare 1/8 mtl, nämligen

- 5/528 mtl Per Anderssons boställe (se ovan)
- 5/528 mtl mågen Anders Viktor Lindgrens/Carolina Vilhelmina Persdotters boställe (mangårdsbyggnaden uppförd 1892 enligt Gods o Gårdar, s 1102)
- 7/66 mtl Johan Leonard Brobergs boställe (se nedan)

Anders Viktor Lindgren hemmansägare, skeppare, f 1850-12-14 i V Våla, d 1950-01-15, son till torparen Mats Ersson (f 1810-09-24 i Karbenings sn) o Greta Andersdotter (f 1809-08-10 i V Våla) på Skrivargårdens ägor

- gift 1880-05-08 med **Carolina Vilhelmina Persdotter/Pettersson** f 1861-11-18, d 1937-08-25

Barn:

- Carl Gustaf, 1883-05-29
- Anna Carolina, f 1885-08-16
- Augusta Vilhelmina, f 1887-06-05
- Hilda Viktoria, 1888-12-05
- Viktor Valfrid, f 1890-10-11
- Carl Johan, f 1893-02-06, d 1932-09-12
- Per August, 1894-11-17
- Carl Erik, f 1896-04-19
- Ingeborg Vilhelmina, 1898-06-09
- Albert Evert, 1903- 08-30 (enligt Gods o Gårdar, s 1102)

Albert Evert Lindgren hemmansägare

- gift 1928 m Nanny Karolina Gustavsson, f 1907-09-01 (Gods o Gårdar)

Barn:

- Evert Henning, f 1929
- Torsten Börje, f 1932

Beträffande medlemmarna av hemmansägaren **Leonard Brobergs** hushåll se närmare hfl AI:16, s 536.

Brobergs gård är den, som i Gods och gårdar, s 1102 benämns Jörgensens. Gården har, som redovisas i inledningen, i början av 1900-talet förvärvat av bonden **Anders Gustaf Andersson** i Vretarna, f 1867-02-07 i Ramsberg (T), d i Västervåla 1938-12-22 och hans hustru Anna Augusta Andersson, f 1868-01-03 i Ramsberg. Deras dotter **Annie Augusta Andersson**, f 1903-04-23 i Västervåla gifte sig 1923 m **Axel Vilhelm Jörgensen**, f 1892-11-14.

Nuvarande ägare Gun-Britt Bengtsson.

C - Per Perssons (Beck) hemman, mtl 1/8

1743-1764 - hfl AI:2, s 26, 53, 80, 108, 138, 161
1753-1784 - hfl AI:3, s 7, 45, 90, 160
1775-1794 - hfl AI:4, s 38, 51 (del 2) resp 39, 52 efter gårdsuppdelning
1795-1804 - hfl AI:5, s 38 resp 39
1805-1814 - hfl AI:6, s 49 resp 50
1815-1824 - hfl AI:7, s 32 resp 33
1825-1834 - hfl AI:8, s 37 resp 38
1835-1844 - hfl AI:9, s 48 resp 49
1845-1852 - hfl AI:10, s 56 resp 57
1852-1862 - hfl AI:11, s 72 resp 74
1862-1871 - hfl AI:12, s 75 resp 77
1871-1876 - hfl AI:13, s 84 resp 85
1877-1886 - hfl AI:14a, s 99 resp 95, 100
1887-1898 - hfl AI:15, s 100 resp 99, 101
1897-1900 - hfl AI:16, s 533 resp 532, 534

1600-talet

Per Matsson bergsman i Bondfallet, riksdagsman, nämndeman, f 1640-09-21 i Stabäckstorp, V Våla, död 1690 (begravd 1690-10-12), son till Mats Ersson o hustru Anna i Stabäckstorp.

Per Matsson har tvivelsutan varit innehavare av det hemman 1/8 mtl, som i Jordebok för Vml 1715 innehas av sonen Per Persson. I Jordebok 1680 innehas troligen samma hemman av Lars Danielsson, som emellertid i Jordebok 1715 är uppförd för 1/8 mtl i Sörby. Hur Per Matsson/Per Persson kommit i åtnjutande av detta hemman är tv inte klarlagt.

Per Matsson var troligen gift två gånger, eftersom äldsta dottern Anna var född redan 1662; moderns namn är utelämnat i hennes begravningsnotis - om hon var från Bondfallet kan det förklara hur Per Matsson kommit att bosätta sig där.

- gift 1:o m NN

Barn:

- Anna Persdotter, f 1662 i Bondfallet, d i början av 1741 i Stabäckstorp, gift 1692-10-08 m Anders Ersson, senare sockenman i Stabäckstorp, f 1652 i Kumla sn, d 1740-04-02 i Stabäckstorp

- gift 2:o ca 1670 m Kerstin Andersdotter, f 1642-06-12 i Englikobenning, V Våla, d 1702-08-29, dotter till bergsman Anders Persson o Kerstin Andersdotter i Englikobenning

Barn: 8 barn, 5 söner o 3 döttrar - alla utom en son efterlevde modern 1702

- Kerstin Persdotter, f 1672, d 1732-08-07 i Ombenning, V Våla, gift 1695-10-13 m bergsman Anders Olsson i Ombenning, f 1660-11-01, d 1720
- Anders Persson, hemmansägare i Prästtorpet, V Våla, f 1677-01-14 i Bondfallet, d 1740 i Prästtorpet (se PM om Prästtorpet), gift 1:o m Anna Jansdotter, f 1681-11-25 i Prästtorpet, d 1727-11-17; gift 2:o m Anna Andersdotter, f 1689-03-15 i Ennora, V Våla, d 1762-08-09.
- Per Persson Beck (1680-1727) (se nedan)
- Mats Persson, f 1682-04-15
- Olof Persson, f 1684-12-24
- Katarina Persdotter, f 1687-09-16, d 1762 i Stora Skommarbo, V Våla, gift 1708-06-27 m Lars Persson, sockenman i St Skommarbo, f 1682-12-22, d 1739-04-09.

1700-talet

Per Persson Beck hemmansägare i Bondfallet, nämndeman, kyrkvärd, f 1680-01-16, d 1727-07-05 - tillnamnet Beck användes redan av fadern .

- gift 1708-06-04 m Kerstin Johansdotter (se kommentar nedan)

Barn. 5 söner o 4 döttrar, av vilka 2 söner o 2 döttrar efterlevde fadern

- Stina Persdotter (1709-1778) (se nedan)
- Johan Persson, f 1712-07-05
- Per Persson, f 1714-05-26, d 1714-10-17
- Lisbet Persdotter, f 1715-11-30, d 1718-05-28
- Per Persson, f 1717-10-19, d febr 1719
- Margareta Persdotter, f 1720-09-29
- Petter Persson, f 1723-05-21, d 1723-10-21
- Olof Persson, f 1726-06-13
- NN son, död 1 år 10 veckor

Uppgifter saknas i Västervåla kyrkböcker om hustrun Kerstin Johansdotters härkomst m m, och avsaknaden av husförhörlängder för perioden ca 1707-1743 innebär att det är svårt att spåra henne efter makens död 1727. Det är troligt, att hon gift om sig och lämnat Bondfallet med sina två minderåriga barn Margareta och Olof och även sonen Johan. De saknas i Våla-materialet och kan ha flyttat till någon av grannsocknarna.

Av barnen återfinns endast dottern Stina (f 1709) i hfl AI:2 from 1743. Eftersom hon gifte sig redan 1726 är det troligt, att hon och maken Anders Olsson tog över gården efter faderns död 1727.

Anders Olsson, hemmansägare i Bondfallet, f 1700-09-12 i Ingolsbenning, Norbergs sn , d 1755-05-16 (F:2, s 107), son till bergsman Olof Eriksson (d 1720) o Karin Andersdotter (d 1746-03-02) i Ingolsbenning
- gift 1726-08-26 m **Stina Persdotter**, f 1709-10-29, d 1778-05-31

Barn (alla C:1): 12 barn, 6 söner o 6 döttrar, 2 söner döda 1755 (ingen uppgift om antal efterlevande 1778)

- Olof Andersson (1727-1792) (se nedan C:1)
- Petter Andersson, f 1729-06-10, d 1729-10-01
- Katarina Andersdotter (1730-1801) (se nedan C:2)
- Kristina Andersdotter, f 1732-10-06
- Erik Andersson, f 1736-12-24, av flyttad till Västerfärnebo ca 1760
- Margareta Andersdotter, f 1738-12-09
- Johan Andersson, f 1741-08-17
- Elisabet Andersdotter, f 1744-01-01
- Per Andersson, f 1746-04-05, d 1749-11-03
- Anna Andersdotter, f 1748-12-06
- Maria Andersdotter, f 1750-12-09

Hemmanet delades år 1770 mellan Olof Andersson (1/16 mtl) och hans syster Katarina Andersdotter (1/16) mtl.

C:1 - Olof Anderssons-gården 1/16 mtl

Olof Andersson hemmansägare i Bondfallet, nämndeman, f 1727-09-07, d 1792-04-11

- gift 1755-03-31 i Karbenning (C:2, b 92) m Susanna Matsdotter, f 1730-12-24 i Karbennings sn (C:1, sc 74), d 1813-11-12 (F:3, 83), dotter till Mats Hansson (f 1687-01-30 i Hästbäck, d 1773-07-01) o Anna Jansdotter (f 1691-07-25 i Karbenning by, d 1758-07-04)

Barn: 5 söner o 4 döttrar, av vilka 3 söner o 3 döttrar efterlevde båda föräldrarna

- Anders Olsson (1756-1815) (se nedan)
- Mats Olosson, f 1757-10-17
- Jan Olsson, f 1760-03-20
- Erik Olsson, f 1762-01-20, d 1781
- Kristina Olsdotter (1764-1818) (se nedan)
- Anna Olsdotter, f 1767-11-13, d 1768-03-29
- Susanna Olsdotter, f 1769-04-14 (hade dottern Lovisa, f u ä 1796-05-08)
- Per Olsson, f 1772-05-09, d 1773-11-17
- Katarina Olsdotter, f 1774-07-11

Anders Olsson hemmansbrukare/ägare, f 1756-03-15, d 1815-12-16

-gift 1798-10-18 m Anna Matsdotter, f 1753-06-20 i Nyhyttan, Karbennings sn (C:2, s 40), dd 1837-03-05 (F:4a), dotter till Mats Jonsson (f i Nyhyttan 1718-11-27) o Katarina Jansdotter (f i Karbenning 1716-12-24)

Barn: inga barn

Hemmanet övertogs efter Anders Olssons död 1815 av hans syster Kristina Olsdotter och hennes make Mats Matsson, som varit bosatta i Ramnäs åren 1799-1815.

1800-talet

Mats Matsson, hemmansägare, f 1773-07-08 i Boda, Västerfärnebo sn (C:4, 113), d 1836-09-21, son till Mats Larsson (f 1734-01-10 i Häggebacken, Västerfärnebo) o Anna Andersdotter (f 1733-02-24 i Islingby, Västerfärnebo), dotter till Anders Olsson (1699-1775) o Kristina Matsdotter (f i Ålsvaerta, Västerfärnebo).
- gift 1797-10-29 m **Kristina Olsdotter**, f 1764-11-13, d 1818-08-24 (F:3, 93).

Barn: 1 son o 3 döttrar, som efterlevde båda föräldrarna

- Johan Matsson (1799-1858) (se nedan)
- Kristina Matsdotter, f 1801-09-07 i Ramnäs
- Anna Matsdotter, f 1803-12-31 i Ramnäs
- Katarina Matsdotter, f 1806-03-10 i Ramnäs

Johan Matsson hemmansägare, kyrkvärd, f 1799-01-07, d 1858-04-28 (F:4b)

- gift 1823-10-09 m Anna Andersdotter, f 1800-08-01 i Ålsvarta, Västerfärnebo sn, d 1850-05-20, dotter till bonden Anders Larsson o Anna Jansdotter (Vfbo C:4, 299)

Barn:

- Anna Stina Jansdotter, f 1824-09-20, gift 1844-10-13 m koldrängen Karl Petter Wikholm vid Virsbo bruk, Ramnäs sn (E1:a, b2)
- Anders Johansson, f 1831-07-23, avflyttad till Norberg 1852-11-22
- Johanna Katarina Jansdotter (1833 - 1887) (se nedan)

Anders Matsson hemmansägare, f 1825-12-02 i Stabäck, V Våla, d 1869-08-04, son till bergsman, nämndeman Mats Matsson (f 1787-04-07 i Stabäck) o Anna Hansdotter (f 1794 i Nickebo, Karbennings sn)

- gift 1851-10-26 m **Johanna Katarina Jansdotter**, f 1833-12-12, d 1887-05-15 (F:6)

Barn: 3 söner

- Johan Konrad Andersson, f 1854-07-06
- Karl Gustaf Andersson, f 1861-12-16
- Per August Andersson, f 1865-01-15

Efter Anders Matssons död 1869 bodde Johanna Katarina kvar på gården tills hon 1871-10-01 gifte sig m hemmansägaren Lars Erik Grönlund i Finbo, V Våla, och flyttade dit med sina barn. Lars Erik Grönlund, f 1830-08-25, d i febr 1877 (begr 02-25; F:6) var son till hemmansägare Jan Ersson (f 1793-12-10) o Brita Ersdotter (f 1793-12-09, dotter till Erik Matsson i Bondfallet, se nedan). Lars Erik Grönlund hade tidigare varit gift m Anna Katarina Enoksdotter (f 1829 i Skinnskatteberg, d 1871-03-02). Med Lars Erik Grönlund fick Johanna Katarina sonen Erik Anton Grönlund, f 1872-08-15.

Gården har (1/16 mtl) någon gång under 1870-talet sålts till Per Andersson i Prästtorpet.

Per Andersson, hemmansägare, fjärdingsman, nämndeman, f 1848-11-04 i Ramnäs, d i Prästtorpet 1895-03-30, gift med Anna Britta Andersdotter, f 1841-05-10 (se PM om Prästtorpet)

Per Andersson har själv inte bott i Bondfallet. Gården har under 1870- och 1880-talet upplåtits som bostad åt ett flertal olika familjer, som inte redovisas här. Om någon (några) även brukat den gården tillhöriga jorden framgår inte av kyrkoboksmaterialet.

År 1891 övertas dock gården av Per Anderssons dotter och måg, först som arrendatorer och efter faderns död som ägare.

Anna Amalia Pettersson, f i Prästtorpet 1864-09-20, d 1937-11-17 (kallad "Mellangårds Anna")

- gift 1890-08-10 m **Anders Eriksson**, hemmansägare, f 1864-03-14 i Ombenning, V Våla (C:6,nr 21), d 1949-01-10, son till bergsman Erik Jansson (f 1825-10-21) o Sara Stina Ersdotter (f 1827-09-09 i Sundbo, Västanfors sn)

Barn:

- Erik Eriksson (
- Eugenia Eriksson, 1890-10-02
- Edit Augusta Eriksson, f 1893-03-24

Se Svenska Gods o Gårdar, 1101

Erik Eriksson, hemmansägare. Han sålde det äldre huset 1958 till Västervåla hembygdsförening

C:2 - Mats Ersson-gården 1/16 mtl

Mats Ersson hemmansägare i Bondfallet från 1770, f 1732-11-19 i Västerby, Västerfärnebo sn (C:2, nr 73), d 1805-05-26 (F:3), son till Erik Larsson (f 1706 i Västerfärnebo) o Anna Erdotter (f 1711 i Västerfärnebo)

- gift i september 1757 m **Katarina Andersdotter**, f 1730-07-27 i Bondfallet (se ovan), d 1801-07-17

Barn: 6 söner (födda i Västerfärnebo), av vilka endast den yngste Erik Matsson efterlevde föräldrarna

Erik Matsson hemmansbrukare/ägare, kyrkvärd, f 1769-05-2 i Sörhörende i Västerfärnebo sn, d i Bondfallet 1844-02-29 (F:4a), kom till Bondfallet 1770.

- gift 1791-10-04 m Anna Persdotter, f 1762-08-05 i Vretarna, Vvåla, d 1837-04-13 (F:4a), dotter till bonden Per Olsson o Brita Persdotter i Vretarna

Barn: 1 son o 4 döttrar, av vilka sonen och 3 döttrar efterlevde

- Katarina Ersdotter, f 1792-09-30, gift 1820-10-15 m bonden Hans Persson i Finbo, V Våla, f 1783-06-17, son till Per Hansson o Sara Jansdotter
- Brita Ersdotter, f 1793-12-09, gift 1817-10-16 m bonden Jan Ersson i Finbo, f 1793-12-10, son till Erik Larsson o Stina Jansdotter
- Mats Ersson (1798-1844) (se nedan)
- Anna Ersdotter, f 1802-05-12
- Kristina Ersdotter, f 1807-01-01, d 1827-02-10

1800-talet

Mats (Ersson) Wåhlgren hemmansägare, f 1798-10-23, d 1869-06-12 - husbonde från år 1828

- gift 1823-10-23 m Katarina Ersdotter, f 1802-12-13 i Bodarna, V Våla, avflyttad till Västerfärnebo 1873-03-27 med sonens familj, d i Brunsala, Västerfärnebo sn 1897-01-02 (Färnebo AI:42b, s 53), dotter till Erik Jansson o Cajsa Olsdotter i Bodarna (Cajsa Olsdotter var mor även till Brita Ersdotters (se ovan) svärmor i Finbo, Stina Jansdotter)

Barn:

- Karolina Wåhlgren, f 1824-09-21, d 1825-06-22
- Anna Wåhlgren, f 1826-01-13, gift med hemmansägaren Jan Larsson i Bondfallet, avflyttade 1850-06-14 till Västerfärnebo (hfl AI:8, s 38)
- Katarina Wåhlgren, f 1828-05-23, gift 1858-09-17 m Anders Gustaf Westerberg, till Lars Andersson 1858-09-17 (se Johan Olssons hemman)
- Erik Matsson, f 1831-10-02, d 1838-11-21
- Johan Wåhlgren (1835 - 1900-tal)(se nedan)
- Kristina Wåhlgren, f 1839-01-18, gift med kakelugnsmakarmästaren Carl Johan Berg, avflyttade till Hedemora 1864
- Charlotta Wåhlgren, f 1842-03-28
- Augusta Wåhlgren, f 1846-01-13 (se nedan)

Johan Wåhlgren hemmansägare i Bondfallet 1869-1873, f 1835-02-04, d 1900-talet i Brunsala, Västerfärnebo sn

- gift 1861-10-05 m Sara Margareta Matsdotter, f 1838-11-18 i Norr Gersbo, Västerfärnebo sn, d 1900-talet i Västerfärnebo, dotter till Mats Andersson o Stina Persdotter

Barn: födda 1862-72 i Bondfallet, födda 1875-81 i Brunsala, Västerfärnebo

- Fredrika Wåhlgren, f 1862-10-13, d 1887-05-04 i Brunsala, Västerfärnebo (AI:40b)
- August Wåhlgren, f 1864-10-14, gift 1891-12-11 m Matilda Pettersson, f 1865-11-28 i Västerby, Västerfärnebo (Vfbo C:9), dotter till Per Matsson o Greta Persdotter (se nedan)
- Johannes Wåhlgren, f 1867-10-29, emigrerade till Nordamerika 1887-05-25
- Emma Wåhlgren, f 1870-07-26, emigrerade till Nordamerika 1889
- Karl Wåhlgren, f 1872-12-23
- Viktor Wåhlgren, f 1875-08-19
- Gustaf Wåhlgren, f 1878-06-15, d 1880-11-07 i Brunsala
- Emanuel Wåhlgren, f 1881-07-30 tvilling
- Gustaf Wåhlgren, f 1881-07-30 tvilling

Familjen flyttade 1873-03-28 till Västerfärnebo sn, Brunsala gård i Sör Salbo fjärding, dit även Johans mor Katarina Ersdotter medföljde.(Västerfärnebo B:3, b 43, inflytt 1873-04-12 samt AI:38a, s 58, AI:42b, s 53). Johan Wåhlgren o Sara Matsdotter levde ännu år 1900 som fördelstagare hos sonen August Wåhlgren o h h Matilda Pettersson på gården Brunsala nr 1, mtl ¼. August har då barnen Karl Anton , f 1893-10-06, Johan Arvid, f 1896-07-12 och Robert Ansgarius, f 1900-02-04.

Troligen efter 1873 har -som nämndes inledningsvis - en del av gården i Bondfallet avstyckats och sålts till inflyttade hemmansägaren **Johan Ersson** som därefter överlätit sin gård till hemmansägaren **Erik Larsson Elander**. Beträffande medlemmar av deras hushåll se hfl AI:15, s 99 resp AI:16, s 532. Varken Johan Ersson Erik Larsson Elander uppvisar släktskap med gårdens tidigare ägare.

Gården i Bondfallet övertogs därefter av Johans syster

Augusta Wåhlgren, f 1846-01-13, d 1927-02-22

- gift 1876-01-01 (Karbenning E:13, b 13) med

Anders Gustaf Andersson hemmansägare, f 1842-07-27 i Örbäck, Karbennings sn, d 1916-12-14, son till bergsman Anders Andersson (f 1803-10-18) o Stina Andersdotter (f 1810-01-24 i Bodarna, V Våla, dotter till Anders Andersson o Katarina Olsdotter)

Barn:

- Arvid Andersson, f 1876-12-12 i Karbenning

- Gustaf Andersson, f 1878-11-21 “

- August Andersson, f 1883-06-10 i Bondfallet, d 1966-06-30

August Andersson (Lång-August) var den siste ättlingen i Bondfallet i rakt nedstigande led från Per Matsson/Per Persson. Han dog ogift.

Om honom berättas i boken “En socken och en sjö” (s 104). Härtill kan läggas, att när Bondfallet 1922 installerade elektricitet, avstod August från att ansluta sig. Till sin död 1966 värmdes han stugan med sin vedspis och fotogenkamin och hade batteriradio. Efter hans död ombesörjde hans brorsbarn (brodern Gustavs från Stockholm) auktion på hans kvarlåtenskap. Stugan köptes av en som hette Clason från Skerike, men den såldes efter kort tid vidare (kompletterande uppgifter från Ivar Öström)

August Andersson sålde föräldrarnas gård Bondfallet (nu Bondfallet nr 2:14>1, den gård som i Gods och gårdar, s 1102 kallas “Söderkvists”) till Ernst Söderkvist i Finnbo. Gården har därefter ägts av Ernst Söderkvists son och sonson.

Ernst Söderkvist, f 1876-02-19. Blåsbo, gift m Elin Elisabet, f Pettersson

-dess son

Karl Einar Söderkvist f 1908-05-27, gift 1932 m Dagny Olsson, f 1912-07-05

-dess son

Åke Söderkvist f 1932, gift m Beth Söderkvist

Ernst Söderkvist var son till hemmansägaren Johan Söderkvist i Blåsbo, f 1824-06-08, d 1882-12-27 och hustrun i hans 2:a gifte år 1866, Charlotta Gustava Ersdotter, f 1837-08-17 i Nyhyttan, Karbennings sn (efter Johan Söderkvists död omgift med Per Erik Hansson i Skommarbo). Charlotta Gustavas mor hette Britta Eliasdotter, f 1807-03-07 i Bovallen, Karbenning. Hennes farfar Mats Eliasson, f 1732-07-17 i Bovallen var gift med Margareta Persdotter, f 1736-03-26 i Prästtorpet, Västervåla, dotter till Per Andersson, som var sonson till Per Matsson (d 1690) i Bondfallet. Åke Söderkvist, nuvarande ägare till fastigheten Bondfallet 2:14>1, har således en del av sin rötter inom det hemman där nu bor.

Elias-släkten i Bovallen, som även är min mormors (Sofia Lindbergs) förfäder, härstammar från Stabäck, Ännora och Englikobenning, så det finns en stark Våla-anknytning.

Ernst Söderkvist bodde inte själv i Bondfallet. Innan gården togs över av sonen Einar Söderkvist, som brukade gården, beboddes/hyrdes stugan av

- Erhard Primus Andersson, f 1898-07-24 i Blåsbo/Sörby, Västervåla (hfl AI:16, s 492), son till

skepparen/skomakaren Erhard Toissaint Andersson, f 1856-01-03 i Wrigstad (F) och Anna Matilda Enström, f 1870-01-01 i Västervåla. Erhard Primus var gift m

- Hilda (kallad Tilda) Vilhelmina Larsson f 1892-07-14 i Sommarbo (C:8, b 170), dotter till matros Gustaf Edvard Larsson och Hilma Carolina Söderberg i Sommarbo (hfl AI:16, s 566).